

BEd SE MC 07/08 – 4

B.Ed. (Special Education) Degree Examination, November 2011

(D. E. Revised Scheme)

CCM OF TEACHING SANSKRIT

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಶಾಸ್ತ್ರ

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

- ಸೂಚನೆಗಳು:** 1) ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯ .
2) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ವಿಭಾಗ - ಅ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ 3 (ಮೂರು) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ : **(3×10=30)**

1. 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿರಿ.
2. ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಎಂದರೇನು ? ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.
3. ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ರಚನಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ಕೌಶಲವನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸಲು ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?
5. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ವಿಭಾಗ - ಬ

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ : **(5×5=25)**

- ಅ) ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವುವು ?
- ಆ) ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಎಂದರೇನು ?
- ಇ) ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು ಯಾವವು ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಆಟಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿರಿ.
- ಈ) ಸಂತುಲಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದರೇನು ? ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರಿ.
- ಉ) ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಖಂಡ ಹಾಗೂ ಅಖಂಡ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ಊ) 'ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯು ಶಿಕ್ಷಕನ ಬೋಧನೆಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವಲ್ಲ' ವಿಮರ್ಶಿಸಿರಿ.
- ಋ) ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಯ) ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

P.T.O.

ವಿಭಾಗ - ಕ

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ :

(5×5=25)

- ಅ) यावत्-तावत्, यदि-तर्हि, कुत्र-सर्वत्र ಅವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೋಧಿಸುವಿರಿ? ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಆ) 'रूपकालंकार' ಎಂದರೇನು? ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಇ) 'चन्द्रशेखरः' ಪದದ ಸಮಾಸ ಬಿಡಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಈ) यणसन्धि ಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಉ) संसृते ಭಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರವಜ್ರಾ ವೃತ್ತದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಊ) लकार-पुरुष-वचनಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ:
वन्दति, भविष्यन्ति, कुरुतः, तनोमि, भवसि.
- ಋ) तुमुन्-(तुम्) प्रत्यय ಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ಋ) अकारान्त पुल्लिङ् 'राम' ಶಬ್ದವನ್ನು ವಿಭಕ್ತಿ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರಿ.

English Version

Instruction : All Sections are compulsory.

SECTION – A

Answer **any three** questions out of five questions in **three** pages **each** :

(3×10=30)

1. In the light of history of Sanskrit language justify that Sanskrit is not a dead language.
2. What is 'Psychological criticism' ? Explain with examples.
3. Explain the principles of construction of good Sanskrit text book keeping a Sanskrit text book at the secondary level as example.
4. What activities do you evolve to develop speaking skill in the teaching of Sanskrit ?
5. Explain the importance of unit test in evaluation of Sanskrit language.

SECTION – B

6. Answer **any five** questions out of eight questions in **one** page **each** : (5×5=25)
- a) What are the general objectives of teaching of Sanskrit language ?
 - b) What is 'Kavya Meemamsa' explain.
 - c) What are the Sanskrit language games ? Give examples.
 - d) Explain the meaning of Balanced question paper.
 - e) Distinguish between analytic (Khanda) method and synthetic (Akhandya) method of teaching poetry in teaching Sanskrit.
 - f) 'Lesson planning is not complete in teaching of teachers' comment.
 - g) Explain the special features of Sanskrit language.
 - h) Explain the methods of teaching Drama in Sanskrit.

SECTION – C

7. Answer **any five** questions out of eight questions in **one** page **each** : (5×5=25)
- a) How do you teach यावत्-तावत्, यदि-तर्हि, कुत्र-सर्वत्र Avayayani ? Explain.
 - b) What is 'रूपकालङ्कार', explain with examples.
 - c) Solve the samasa 'चन्द्रशेखरः' with examples.
 - d) Explain 'यणसन्धिः' with examples.
 - e) What is 'इन्द्रवज्रावृत्ता' in Sanskrit chandas ? Explain the characteristics of this Vritta.
 - f) लकार - पुरुष-वचनानि लिखत - वन्दति, भविष्यन्ति, कुरुतः, तनोमि, भवसि.
 - g) Explain तुमुन्-(तुम्) प्रत्ययानि with examples.
 - h) Conjugate the word 'राम' with अकारान्त पुल्लिङ् .
-